

Анонимизиран текст

C-390/22 - 1

Дело C-390/22

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

14 юни 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Окръжен съд Бургас (България)

Дата на акта за преюдициално запитване:

7 юни 2022 г.

Жалбоподател във въззивното производство:

Община Поморие

Ответник във въззивното производство:

„Анхиало авто“ ООД

[OMISSIS]

Настоящото преюдициално запитване е в изпълнение на Определение № 1205/23.05.2022 г. по в.гр.д. 81/2022 г. по описа на Окръжен съд Бургас.

ЗАПИТВАЩА ЮРИСДИКЦИЯ

■ Окръжен съд – Бургас [OMISSIS]

I. Страни по делото:

- Въззивник - Община Поморие, седалище [OMISSIS] гр. Поморие [OMISSIS]
- Въззиваем - „Анхиало авто“ ООД, [OMISSIS] със седалище [OMISSIS] гр. Поморие [OMISSIS]

Вписано в регистъра на Съда под № <u>12 25 832</u> Люксембург, дата: <u>15. 06. 2022</u>	За Секретар, по пълномощие
Факс / E-mail: <u>/</u>	Радослав Стефанова-Камишева
Подадено на: <u>14.06.22</u>	Администратор

II. Предмет на делото:

- 1 Решение № 260207 от 08.11.2021 г. по гр.д. № 891/2019 г. по описа на РС-Поморие, с което Община Поморие е осъдена да заплати на „Анхиало авто“ ООД [OMISSIS] сумата от 24 931,60 лв. [OMISSIS] лева, част от дължимата сума от 81 693 лв. [OMISSIS] съгласно договор от 01.11.2013 г. за възлагане извършването на обществен превоз на пътници за периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2018 г., ведно със законната лихва върху сумата от 25.11.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

III. Обстоятелства по делото:

III.1. Обстоятелства, твърдени от страните в първоинстанционното производство

III.1.1. На ищеца (въззиваем в производството пред запитващата юрисдикция)

- 2 В исковата молба се твърди, че между Община Поморие като възложител и дружеството „Анхиало авто“ ООД като изпълнител на 01.11.2013 г. е сключен договор, с който е възложено на дружеството извършването на обществен превоз на пътници. Договорът е сключен въз основа на пряко възлагане, предприето на основание чл. 5, параграф 5 от Регламент № 1370/2007 [OMISSIS] като спешна мярка за преодоляване прекъсването на обществената услуга за пътнически превоз по съответните маршрути, поради изтичане на сключените договори с изпълнители и прекратена в същото време процедура за ново възлагане на обществен превоз.
- 3 В чл. 5 от сключения договор е предвидено задължението на възложителя за заплащане на субсидии и компенсации, съгласно действащото в страната законодателство. Договорът е прекратен на 15.01.2019 г. след приключване на процедура, проведена по реда на Закона за обществените поръчки.
- 4 Ищецът посочва, че изпълняването от дружеството задължение за обществена услуга е такова, за което се предвижда компенсация по смисъла на Регламент № 1370/2007. През целия период на действие на договора дружеството регулярно е подавало изискуемите от закона справки относно определяне на размера на дължимите компенсации. Нетният финансов ефект и размерът на компенсациите е определян в съответствие с механизма, предвиден в Регламент № 1370/2007 [OMISSIS].
- 5 Ищцовото дружество твърди, че Община Поморие не му е заплатила сумата от 86 497 лв., представляваща дължими съгласно договора от 01.11.2013 г. за възлагане извършването на обществен превоз на пътници и приложимата нормативна уредба субсидии за вътрешноградски превози за периода 01.01.2016 г.—31.12.2018 г., поради което е предявил[о] иск за част от тази сума в размер на 24 931,60 лв.

III.1.2. На ответника (въззивник в производството пред запитващата юрисдикция)

- 6 Ответникът Община Поморие е подал писмен отговор, като е оспорил предявения иск.
- 7 Ответникът излага доводи, че условията и реда за предоставяне на субсидии са детайлно уредени в Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсирание на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите (приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн. ДВ, бр. 51 от 07.07.2015 г., изм. бр. 53 от 04.07.2017 г.). (Наредбата).
- 8 Позовава се на чл. 56, ал. 1 от Наредбата, съгласно който „субсидии се предоставят само на превозвачи, с които съответната община има сключени договори, отговарящи на изискванията на Регламент № 1370/2007“. В ал. 2 са посочени условията, които задължително следва да се регламентират в договорите. Наредбата не предвиждала изключение от тези условия по отношение на заварените договори, какъвто е този с ищцовото дружество.
- 9 Съгласно чл.56, ал.4 от Наредбата, „При неизпълнение от страна на превозвачите на условия по договорите кметовете на общините могат да намаляват размера на субсидиите, както и да преустановят тяхното предоставяне“.
- 10 Изложено е и твърдение, че за процесния период от Министерство на финансите е отпусната субсидия в размер на 3 690 лв., която е изцяло преведена на ищцовото дружество. Поради липса на субсидиране от централния бюджет към Община Поморие, то такава не е извършвано и на превозвачите, като за това обстоятелство не носела отговорност общината.

III.2. Обстоятелства, които съдят установява, след като се е запознал с фактическите твърдения на страните и доказателствата, събрани по делото

- 11 С Решение № РД-09-81 от 14.08.2013 г. на областния управител на Област Бургас е дадено съгласие кметът на Община Поморие да възложи пряко по смисъла на чл. 5, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 [OMISSIS] за не повече от 6 (шест) месеца извършването на автобусни превози по изброени в решението маршрутни разписания, сред които и тези по автобусни линии гр. Поморие—гр. Каблешково; гр. Поморие—градска линия № 1 ; гр. Поморие— градска линия № 2.

- 12 Въз основа на посоченото решение между Община Поморие и дружеството „Анхиало авто“ ООД е бил сключен на 01.11.2013 г. договор за извършване на обществен превоз, за описаните автобусни линии.
- 13 В чл. 2 от Договора е посочено, че договорът е със срок до приключване на процедурата по реда на Закона за обществените поръчки от възложителя.
- 14 В чл. 5 от Договора е посочено, че възложителят се задължава да превежда на изпълнителя, в срокове, определени от Министерство на финансите, средства, ако такива се полагат за: субсидиране, съгласно действащото в страната законодателство; компенсирание на безплатните пътувания и пътувания по намалени цени на определени категории правоимащи граждани, съгласно действащото в страната законодателство.
- 15 По делото не се спори, че дружеството ищец е изпълнявал услугите по договора, което е установено и от доказателствата по делото.
- 16 От назначената и приета по делото съдебно-счетоводна експертиза е установен нетния финансов ефект за „Анхиало авто“ ООД по смисъла на Регламент (ЕО) 1370/2007 [OMISSIS], съобразно правилата, разписани в приложението към Регламента, „Правила, приложими за компенсациите в случаите по чл. 6, пар. 1“ и съобразно правилата, разписани в чл. 55 от Наредбата [OMISSIS], като е установено, че нетният финансов ефект на дружеството за 2016 г. е в размер на 25 469 лв., за 2017 — 36 624 лв., а за 2018 г. — 23 290 лв. От експертизата се установява и че организацията на счетоводната отчетност в дружеството позволява да се извършва прецизно разпределение на разходи и приходи по субсидирани и несубсидирани дейности, в съответствие с изискванията на Регламента, разписани в приложението към Регламента.
- 17 Установено е, че за процесния период, за който ищецът претендира плащане на дължими компенсации, Община Поморие е заплатила на дружеството сумата в размер на 3 690 лв., като това е и общият размер на средства, определени и изплатени от Централния бюджет на Република България на Община Поморие за субсидии на вътрешноградски и междуселищни превози.

III.3.

- 18 Районен съд Поморие е приел, че Регламент (ЕО) 1370/2007 определя начина, по който могат да действат компетентните органи в сферата на обществения пътнически превоз, за да гарантират предоставянето на услуги от общ интерес, като установява и условията, при които компетентните органи, когато налагат или договарят задължения за обществени услуги, компенсират операторите на обществени услуги за направените разходи и/или им предоставят изключителни права в замяна на изпълнението на задължения за обществени услуги.

- 19 Посочил е, че целта на компенсацията е да неутрализира отрицателния нетен финансов ефект (инкасираната загуба), [като] възстанови разходи за обществения превозвач от предоставянето на обществената услуга. Понеже договорът е бил сключен през 2013 г., според първоинстанционния съд е некоректно да се твърди от ответника, че тъй като същият не съдържа регламентирани задължителни условия, указани в чл. 56, ал. 2 от Наредбата, на ищеца не се полага субсидия. Наредба[та] [OMISSIS] е приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г.[OMISSIS], поради което изискванията към договорите за съдържанието им, т.е. в същите да бъдат разписани правилата/механизмът за компенсиране, не би[ха] могл[и] да се отнася[т] до процесния договор.
- 20 След като ищецът „Анхиало авто“ ООД е извършвал обществената услуга, за която е сключен договорът, то като на изправна страна, субсидия се дължи в съответствие с Регламент (ЕО) № 1370/2007 [OMISSIS], като компетентните органи са длъжни да го компенсират.
- 21 По изложените съображения и позовавайки се на приетата по делото съдебно-икономическа експертиза, съдът е уважил предявения от дружеството иск срещу Община Поморие.

III.4.1.

- 22 Срещу постановеното първоинстанционно решение е подадена въззивна жалба, с която се твърди, че изводите на съда относно приложимите материалноправни норми са неправилни.
- 23 Излагат се доводи, че посочените в Наредбата условия били регламентирани и в Регламент (ЕО) № 1370/2007. Това несъответствие на договора с регламента обосновавало неоснователност на предявените искове. В жалбата се отбелязва, че Регламент (ЕО) № 1370/2007 притежава пряко действие от момента на приемането му (23.10.2007 г.), поради което предвидените в чл. 4, пар. 1 изисквания са въведени още през 2007 г., а липсата им в процесния договор сочи на неоснователност на извършеното и претендираното субсидиране.
- 24 Позовава се и на чл. 5 от сключения договор, поради който стига до извода, че задължението на Община Поморие за превеждане на субсидии не е безусловно, както било прието в обжалваното решение, а е поставено в зависимост от изпълнението на условията, предвидени в законодателството. Сочи се, че поради липса на субсидиране от централния бюджет към бюджета на Община Поморие, такова не е извършвано и на превозвачите, като това обстоятелство не може да се вмени във вина на ответната община. Общината възложител не разполага със законово правомощие сама да определя размера на компенсациите и субсидиите, а само разпределя целево предоставените ѝ такива.

III.4.2.

- 25 Дружеството ищец е оспорило подадената въззивна жалба, като счита същата за неоснователна.
- 26 Излагат се доводи, че позоваването на несъответствие на договор, сключен през 2013 г. с Наредба, приета две години по-късно, а именно на 29.06.2015 г., е неправомерно. Нормата на чл. 56, ал. 2 има материалноправен характер и като такава няма обратно действие. Те се прилагат само за факти и обстоятелства, които са възникнали след влизането им в сила. Тъй като сключването на процесния договор е станало преди влизане в сила на Наредбата, то изискването на последната по отношение на съдържанието му не би могло да се отнася до процесния договор. Твърди се, че дължимостта на субсидиите се предпоставяла от факта на извършване на съответните обществени превози, от фактическото осъществяване на съответната услуга, а не от наличието на определени реквизити в договора.
- 27 Излага подробни съображения за това, че Регламент (ЕО) № 1370/2007 урежда неотменимо право на обществения превозвач, а именно компенсацията, като е недопустимо неговото ограничаване или пълно дерогиране. Посоченият регламент уреждал изисквания, на които следва да отговарят договорите за възлагане на обществен превоз, но в регламента липсват разписани изрични забрани да се изплащат компенсациите, ако договорите формално не отговарят на тези изисквания. Сочи се, че целта на регламента е да се гарантира прозрачност на механизма на формиране на компенсацията и недопускане на свръхкомпенсация, но в никакъв случай не е да лиши превозвачите от полагащата им се такава.
- 28 Твърди се, че е от значение обстоятелството, че съгласно установеното по делото от приетата съдебно-икономическа експертиза, изпълнителят на обществения превоз де факто е изпълнил всички изисквания, разписани в нормите на Наредбата и Регламента. Дружеството регулярно е било подавало изискуемите справки относно определяне на дължимата компенсация/субсидия. Позовава се на заключението на вещото лице. Заклучава, че нетният финансов ефект или размерът на дължимите субсидии е определян в съответствие с механизма, предвиден в Регламента и Наредбата. Сочи, че позоваването на горепосочените актове от Община Поморие представлява недобросъвестно упражняване на права от ответника.
- 29 Излагат се доводи за неоснователност и на направеното възражение, че държавата носи отговорност за изплащането на субсидии на общината. Позовава се на Регламента, както и на Наредбата, и по-конкретно чл. 3, ал. 1 от последната. От цитирания текст следвал изводът, че отговорността за съответствие на договорите по възлагане на обществен превоз с Регламент № 1370/2007 за спазване на нормативно установения ред е изцяло на общините. Отпускането на субсидии от централния бюджет зависело единствено от съответната община, от това дали тя е спазила нормативните изисквания при възлагането на обществения превоз. Поради изложеното общината, която следвало да осигури обществения превоз на своята

територия, дължи винаги пълна компенсация на съответния превозвач, независимо от това дали е отпусната субсидия или не.

IV. Приложими нормативни разпоредби

A. Национално право

IV.A.1. Закон за автомобилните превози.

30 § 4. (1) Ежегодно в държавния бюджет на Република България се включват разходи за:

1. субсидиране на превоза на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
2. компенсирание на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници.

31 (3) (Нова — ДВ, бр. 99 от 2003 г., изм., бр. 80 от 2007 г., бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Условието и редът за предоставяне на средствата по ал. 1, както и условията и редът за издаване на превозни документи за извършване на превозите на определени категории пътници, предвидени в нормативните актове, се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

IV.A.2. Наредба за условията и реда за предоставяне на средства за компенсирание на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите (приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г., изм., бр. 53 от 4.07.2017 г., доп., бр. 83 от 25.09.2020 г., в сила от 25.09.2020 г., изм. и доп., бр. 18 от 4.03.2022 г.) — за целта на изложението „Наредбата“.

32 В чл.1, ал.1 и 2 са посочени целите на Наредбата, както и са дефинирани средствата и субсидиите, предоставяни по реда на Наредбата, компенсация по смисъла на Регламент № 1370/2007 [OMISSIS]:

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията и редът за предоставяне на предвидените в централния бюджет средства за компенсирание и субсидиране на превозвачите, изпълняващи задължения за извършване на

обществени услуги за безплатни и по намалени цени пътнически превози и за вътрешноградски и междуселищни пътнически превози в слабонаселени планински и други райони в страната.

(2) Средствата по ал. 1 представляват компенсация за обществена услуга за извършен обществен пътнически превоз по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315, 03/12/2007, стр. 1—13) (Регламент № 1370/2007) и се предоставят при спазване на условията и реда на същия регламент и действащата нормативна уредба в страната.

33 В чл. 2, ал. 1 от същата е предвидено:][[OMISSIS]

Чл. 2. (1) Средства по тази наредба се предоставят до размера, определен със Закона за държавния бюджет за съответната година.

34 В чл. 3 от Наредбата са предвидени допълнителни условия по предоставяне на трансферите от държавния бюджет на общините.

Чл. 3. (1) Средствата по тази наредба се предоставят под формата на целеви трансфери от централния бюджет чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА). За целта се залагат лимити на общини, които са спазили нормативно установения ред за възлагане на обществени пътнически превози съгласно Регламент № 1370/2007 и разпоредбите на Закона за обществените поръчки или Закона за концесиите, при спазване на принципите за публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция и равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

(4) Кметовете на общините се разплащат с превозвачите съобразно фактически предоставените транспортни услуги.

35 В част четвърта от Наредбата са предвидени правила за субсидиране на превозвачите, които извършват превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони. Глава втора от тази част на Наредбата регламентира реда за определяне на субсидиите. Така съгласно:

Чл. 55. (1) Субсидии за пътнически превози се предоставят на превозвачите чрез бюджетите на общините до размер, който не превишава сумата, съответстваща на нетния финансов ефект от изпълнението на задължението за обществени услуги.

В глава трета от същата част четвърта от Наредбата са предвидени условията и редът за предоставяне на субсидиите. Така съгласно:

Чл. 56. (1) Субсидии се предоставят само на превозвачи, с които съответната община има сключени договори, отговарящи на изискванията на Регламент № 1370/2007.

(2) С договорите се регламентират задължително следните условия:

1. параметрите, въз основа на които се изчислява субсидията;
2. естеството, обемът и обхватът на каквито и да било предоставени изключителни права, както и срокът на действие на договора;
3. механизмите за определяне на разходите, които са пряко свързани с предоставянето на услугите, като разходи за персонал, енергия, инфраструктурни такси, поддръжка и ремонт на превозни средства за обществения транспорт, подвижен състав и инсталации, необходими за извършване на услугите за пътнически превоз, както и на частта от непреките разходи, свързани с предоставянето на услугите;
4. механизмите за разпределяне на приходите от продажба на превозни документи, които или могат да останат в оператора на обществени услуги, или да бъдат изплатени на компетентния орган, или да бъдат поделени между тях;
5. размерът на разумната печалба;
6. задължението на кметовете на общините и на превозвачите да осъществяват ефективен контрол по редовността на пътниците по субсидирани линии във вътрешноградския и междуселищния транспорт.

(4) При неизпълнение от страна на превозвачите на условия по договорите кметовете на общините могат да намаляват размера на субсидиите, както и да преустановят тяхното предоставяне.

36 *Наредба № 3 от 4.04.2005 г. за условията и реда за предоставяне на средства за субсидиране на превоза на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони (издадена от министъра на финансите, обн., ДВ, бр. 33 от 15.04.2005 г., изм., бр. 92 от 14.11.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., доп., бр. 32 от 25.03.2008 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., бр. 37 от 19.05.2009 г., в сила от 19.05.2009 г., изм. и доп., бр. 9 от 2.02.2010 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 2 от 6.01.2012 г., в сила от 1.01.2012 г., изм., бр. 9 от 31.01.2012 г., отм., бр. 57 от 28.07.2015 г.)* — предходната наредба, действала по време на сключване на договора между Община Поморие и „Анхиало авто“ ООД

- **Чл. 1.** (1) С тази наредба се определят условията и редът за предоставяне на предвидените в централния бюджет субсидии за

вътрешноградски пътнически превози и за междуселищни пътнически превози в слабонаселените планински и гранични райони в страната.

Чл. 3. (1) (Предишен текст на чл. 3, доп. — ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 2 от 2012 г., в сила от 1.01.2012 г.) Субсидии по тази наредба се предоставят само на физически и юридически лица, регистрирани като търговци, осъществяващи превозна дейност по реда на Наредба № 2 от 2002 г. за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси или по договори, сключени при спазване на реда за възлагане на обществени поръчки.

(2) (Нова — ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) В договорите с превозвачите общините включват задължително следните изисквания: 1. параметрите, въз основа на които се изчислява субсидията, ако има такава; 2. естеството и обема на каквито и да било предоставени изключителни права; 3. механизмите за разпределение на разходите, свързани с предоставянето на услугите; тези разходи могат да включват по-специално разходите за персонал, енергия, инфраструктурни такси, поддръжка и ремонт на превозни средства за обществения транспорт, подвижен състав и инсталации, необходими за извършване на услугите за пътнически превоз, както и фиксирани разходи и подходяща възвръщаемост на капитала; 4. механизмите за разпределяне на приходите от продажба на билети, които или могат да останат в оператора на обществени услуги, или да бъдат изплатени на компетентния орган, или поделени между тях.

(3) (Нова — ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) Методът на компенсиране (субсидиране), определен в договорите, трябва да насърчава поддържането или развитието на: 1. ефективно управление от страна на превозвача, което може да подлежи на обективна оценка, и 2. предоставяне на услуги за пътнически превоз с достатъчно високо качество.

§ 1. (Нов — ДВ, бр. 9 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) Тази наредба отразява изискванията на Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L, бр. 315 от 03.12.2007 г., стр. 0001—0013).

Б. Право на Европейския съюз:

IV.Б.1. *Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета.*

37 В преамбюла на Регламента са направени следните принципни разяснения:

- 38 В съображение 5 е посочено, че много услуги за вътрешен пътнически превоз, които са необходими от общ икономически интерес, не могат да се предоставят на търговски начала. Компетентните власти на държавите-членки трябва да са способни да осигурят предоставянето на такива услуги. Механизмите, които те могат да използват за осигуряване предоставянето на обществените услуги за пътнически превоз, включват следното: предоставянето на изключителни права на операторите на обществени услуги, осигуряването на финансова компенсация на операторите на обществени услуги и определянето на общи правила за извършване на обществен превоз, приложими за всички оператори.
- 39 По отношение на предоставянето на компенсациите в съображение 9 е уточнено, че за да се гарантира прилагането на принципите на прозрачност, еднакво третиране на конкуриращите се оператори и пропорционалност, при предоставяне на компенсация е изключително важно в обществената поръчка за услуги между компетентния орган и избрания оператор на обществена услуга да се определят естеството на задълженията, свързани с обществената услуга, и договореното възнаграждение.
- 40 Съгласно съображение 27 от Регламента предоставената от компетентните органи компенсация за покриване на разходите, произтичащи от изпълнение на задълженията за обществени услуги, следва да се изчислява така, че да не допуска свръхкомпенсиране. Когато компетентен орган планира да възложи обществена поръчка за услуги без конкурентна тръжна процедура, той следва да спазва също подробни правила, които гарантират, че сумата на компенсацията е подходяща и изразява стремеж към ефективност и качество на услугата.
- 41 В съображение 28 е посочено, че чрез подходящо отчитане на последиците от спазването на задълженията за предоставяне на обществени услуги върху търсенето на обществени услуги за пътнически превоз в схемата за изчисляване, установена в приложението, компетентният орган и операторът на обществени услуги могат да докажат, че е избегнато свръхкомпенсирането.
- 42 В чл. 1 от Регламента е прокламирана целта на Регламента, а именно определяне на начина, по който, в съответствие с правилата на правото на Общността, могат да действат компетентните органи в сферата на обществения пътнически превоз, за да гарантират предоставянето на услуги от общ интерес, които, наред с другото, са по-многобройни, по-безопасни, по-висококачествени или на по-ниска цена спрямо тези, които биха били обусловени само от пазарните механизми.
- 43 Поради изложеното са установени условията, при които компетентните органи, когато налагат или договарят задължения за обществени услуги, компенсират операторите на обществени услуги за направените разходи

и/или им предоставят изключителни права в замяна на изпълнението на задължения за обществени услуги.

44 В чл.2 са дефинирани понятията:

б) „компетентен орган“ означава който и да е обществен орган или група от обществени органи на държава членка или държави членки, които имат право да участват в обществения пътнически превоз в определен географски район или който и да е орган, на който е предоставено такова право;

в) „компетентен местен орган“ означава който и да е компетентен орган, чийто географски район на компетентност няма национален обхват;

ж) „компенсация за обществена услуга“ означава каквато и да е облага, в частност финансова, предоставена пряко или непряко от компетентен орган от обществени средства по време на периода на изпълнение на задължение за извършване на обществена услуга или във връзка с този период;

и) „обществена поръчка за услуги“ означава един или повече правнозадължителни акта, потвърждаващи споразумението между компетентния орган и оператор на обществени услуги за възлагане на последния на управлението и предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз при спазване на задълженията за извършване на обществена услуга. В зависимост от правото на държавите членки, договърът може също така да представлява решение, взето от компетентния орган:

– под формата на индивидуален нормативен или административен акт, или

– съдържащо условия, съгласно които самият компетентен орган предоставя услугите или възлага предоставянето им на вътрешен оператор;

л) „общо правило“ означава мярка, която се прилага без дискриминация към всички обществени услуги за пътнически превоз от един и същи вид в даден географски район, за който отговаря компетентен орган;

45 Съгласно чл. 6, пар. 1 от Регламента:

Всяка компенсация, свързана с общо правило или обществена поръчка за услуги, се подчинява на разпоредбите на член 4, независимо от начина, по който е възложена поръчката. Всички компенсации, от какъвто и да е характер, във връзка с обществена поръчка за услуги, възложена пряко в съответствие с член 5, параграфи 2, 4, 5 или 6 или във връзка с общо правило, са съобразени също и с разпоредбите на приложението.

В приложението към Регламента са подробно установени правилата, приложими за компенсациите в случаите по член 6, параграф 1.

- 46 В чл. 4 от Регламента е установено задължителното съдържание на обществената поръчка за услуги и общи правила. Така съгласно пар. 1:

Обществените поръчки за услуги и общите правила:

а) определят ясно задълженията за извършване на обществени услуги, с които операторът на обществени услуги трябва да се съобрази, и съответните географски райони;

б) установяват предварително, по обективен и прозрачен начин, параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, ако има такава, и естеството и обема на каквито и да било предоставени изключителни права, така че да се предотврати свръхкомпенсиране. При обществени поръчки за услуги, възложени в съответствие с член 5, параграфи 2, 4, 5 и 6, тези параметри се определят така, че да не е възможно изплащането на компенсация да надвиши сумата, необходима за покриване на нетния финансов ефект върху направените разходи и реализираните приходи при изпълнение на задълженията за обществени услуги, като се отчитат приходите от тази дейност, които остават в оператора, и разумната печалба;

в) определят механизмите за разпределение на разходите, свързани с предоставянето на услугите. Тези разходи могат да включват по-специално разходите за персонал, енергия, инфраструктурни такси, поддръжка и ремонт на превозни средства за обществения транспорт, подвижен състав и инсталации, необходими за извършване на услугите за пътнически превоз, както и фиксирани разходи и подходяща възвръщаемост на капитала.

V. Причини, поради които съдът приема, че исканото преюдициално заключение е от значение за правилното решаване на делото.

- 47 В производството по делото е безспорно установено, че между ищцовото дружество и Община Поморие е сключен договор за извършването на обществен превоз на пътници, като превозвачът е изпълнявал надлежно договора. Последният е сключен при условията на чл. 5, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 [OMISSIS] като „спешна мярка“.

- 48 В националното законодателство, Закона за автомобилните превози в § 4, ал. 1 е предвидено, че ежегодно в държавния бюджет на Република България се включват разходи за: 1. субсидиране на превоза на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията; 2. компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници.

- 49 Въз основа на посочения закон е издадена Наредба[та][OMISSIS].

- 50 В чл. 2, ал. 1 от същата е предвидено, че средства се предоставят до размера, определен със Закона за държавния бюджет за съответната година. В същото време в чл. 56, ал. 1 е предвидено, че субсидии се предоставят само на превозвачи, с които съответната община има сключени договори, отговарящи на изискванията на Регламент № 1370/2007. В следващите алинеи са предвидени допълнителни изисквания към съдържанието на сключените с превозвачите договори.
- 51 Тълкувайки разпоредбите на националното право, въведени със Закона за автомобилните превози и цитираната наредба, се налага изводът, че компетентните органи предоставят компенсации на превозвачите до размера, който им е определен и предоставен с държавния бюджет за съответната година. Поставени са и допълнителни изисквания по отношение на реда на отчитане на превозвачите пред компетентните органи.
- 52 В същото време в европейското законодателство, и по-конкретно Регламент 1370/2007, липсват подобни изисквания и ограничения по отношение на изплащането на компенсациите на изпълнителите на обществени услуги.
- 53 В чл. 6, пар. 1 е предвидено, че всяка компенсация, свързана с общо правило или обществена поръчка за услуги, се подчинява на разпоредбите на член 4, независимо от начина, по който е възложена поръчката. Всички компенсации, от какъвто и да е характер, във връзка с обществена поръчка за услуги, възложена пряко в съответствие с член 5, параграфи 2, 4, 5 или 6 или във връзка с общо правило, са съобразени също и с разпоредбите на приложението.
- 54 Съпоставяйки разпоредбите на вътрешното и европейското законодателство, се стига до заключението, че в националното законодателство е предвидено допълнително изискване към изплащане на компенсацията — последната да е предвидена със закона за държавния бюджет за съответната година и предоставена на компетентния орган. В противен случай последният не би могъл да я изплати правомерно на превозвача на обществена услуга, въпреки че е налице реално изпълнение на договора за обществена услуга.
- 55 Посоченото обуславя нуждата от отговор на въпроса допускат ли разпоредбите на Регламент № 1370/2007 държава членка да въвежда чрез национален закон или вътрешни правила допълнителни изисквания и ограничения по отношение на плащането на компенсация на превозвача за изпълнението на задължение за обществена услуга.
- 56 В сключения между страните договор не са определени параметрите, въз основа на които се изчислява субсидията. Поради изложеното Община Поморие счита, че процесният договор не отговаря както на изискванията на националното законодателство (Наредбата [OMISSIS]; аналогична е уредбата и в предходно действалата по време на сключване на процесния

договор [наредба] - чл. 3, ал .2 от Наредба № 3 от 4.04.2005 г. [OMISSIS]), така и на Регламент (ЕО) № 1370/2007 [OMISSIS].

- 57 Тези доводи са оспорени от другата страна, „Анхиало авто“ ООД, като се посочва, че компенсацията е неотменимо право на превозвача, след като последният е изпълнил надлежно услугите, а и компенсацията е установена впоследствие, съобразно правилата на Регламента. Позовава се на целите, посочени в Регламента, както и на това, че в последния липсва изрична забрана да се изплащат компенсации, ако формално договорите не отговарят на изискванията, посочени в законодателството.
- 58 В чл. 4 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 е предвидено задължителното съдържание на обществените поръчки за услуги и общи правила. Договорът между страните в производството представлява обществена поръчка за услуги, предвид и тълкуването на това понятие от разпоредбата на чл. 2, б. „и“ от Регламент (ЕО) № 1370/2007.
- 59 Така от чл. 4, пар. 1, буква „б“, i) от Регламент (ЕО) № 1370/2007 може да се направи заключение, че в договора между страните следва да се уредят параметрите, въз основа на които се изчислява субсидията. Видно е, че в чл. 4, параграф 1 е използван съюз „и“ по отношение на нуждата от регламентация на тези параметри, предвид необходимостта да не се допусне свърхкомпенсиране на превозвач — *„обществените поръчки за услуги и общите правила“*, като посочената разпоредба би могла да се тълкува в смисъл, че е достатъчно параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, да са определени в общи правила, каквито според настоящият състав са тези, приети и уредени в Наредбата [OMISSIS], както и предходната [OMISSIS] Наредба № 3 от 2005 г.
- 60 Другото възможно тълкуване е, че е задължително параметрите да са предвидени освен в общи правила, така и в сключения между страните договор (като обществена поръчка за услуги по смисъла на Регламента).
- 61 Предвид изложеното за съда се поражда нужда от тълкуване на посочената разпоредба на Регламент (ЕО) № 1370/2007 с оглед правилното приложение на европейското законодателство при решаване на спора между страните и конкретно дали чл. 4, параграф 1, буква „б“, подточка i) от Регламент (ЕО) № 1370/2007 допуска изплащане на компенсация на превозвача за изпълнение на задължение за обществена услуга, в случай че параметрите, въз основа на които се изчислява субсидията, не са установени предварително в обществена поръчка за услуги, но са установени предварително в общи правила, както и в случай че нетният финансов ефект или размерът на дължимата компенсация е определян в съответствие с механизма, предвиден в Регламент (ЕО) № 1370/2007.

VI. ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ.

62 Поради изложеното запитващият съд отправя към СЕС следните преюдициални въпроси:

1. Допускат ли разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1370/2007 държава членка да въвежда чрез национален закон или вътрешни правила допълнителни изисквания и ограничения по отношение на плащането на компенсация на превозвача за изпълнението на задължение за обществена услуга, които не са предвидени в посочения регламент?
2. Дали чл. 4, параграф 1, буква „б“, подточка i) от Регламент (ЕО) № 1370/2007 допуска изплащане на компенсация на превозвача за изпълнение на задължение за обществена услуга, в случай че параметрите, въз основа на които се изчислява компенсацията, не са установени предварително в обществена поръчка за услуги, но са установени предварително в общи правила, както и в случай че нетният финансов ефект или размерът на дължимата компенсация е определян в съответствие с механизма, предвиден в Регламент (ЕО) № 1370/2007?